

Αθήνα, 3 Ιουνίου 2015

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς

- Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- Υγείας

Θέμα : Άμεση απόσυρση της υπ' αριθμ. 37/2011 εγκυκλίου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για αγορά ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών που αποκλείει μέσω υπέρογκων συμμετοχών τους ανθρώπους με αναπηρία από την ισότιμη και αξιοπρεπή διαβίωση

Στις 31/5/2011 η Διοίκηση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ σε συνεργασία με την αρμόδια Δ/νση Παροχών εξέδωσε την υπ' αριθμ. 37/Π04/3/155 εγκύκλιο η οποία αντικατέστησε προηγούμενη (37/2009), χωρίς καμία συζήτηση και συμμετοχή ανθρώπων με αναπηρία. Με την εγκύκλιο, αναθεωρήθηκαν οι προϋποθέσεις και η διαδικασία χορήγησης ή και αντικατάστασης συγκεκριμένων ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών. Η απόδοση της δαπάνης γίνεται σύμφωνα με καθορισθέντα από το ΔΣ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ποσά ή σύμφωνα με τιμές της βάσης δεδομένων του "παρατηρητηρίου τιμών", αφού παρακρατηθεί το 25% της συμμετοχής τους ασφαλισμένου όπου αυτή προβλέπεται. Μειώθηκαν οι τιμές αυτών των ειδών, δηλαδή η αποζημίωση που δίνει το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ για την αγορά τους, προκειμένου "να υπάρχει ισορροπία τιμών στην αγορά σε σχέση με τις αγορές άλλων κρατών", όπως αναφέρει απάντηση σε σχετική ερώτηση του ΣΥΡΙΖΑ. Οι νέες τιμές αποζημίωσης των υλικών από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, είναι έως και 50% χαμηλότερες σε σχέση με τις προηγούμενες, αλλά τη διαφορά τους από την εμπορική τιμή (πραγματική τιμή διάθεσης στο εμπόριο) πληρώνουν τελικά οι άνθρωποι με αναπηρία.

Επιπλέον η συγκεκριμένη εγκύκλιος απέκλεισε από τη χορήγηση ειδών τα "βιονικά και ηλεκτρονικά γόνατα (C-LEG ή άλλου τύπου)", με αποτέλεσμα οι άνθρωποι με αναπηρία οι οποίοι έχουν απόλυτη ανάγκη από την προμήθεια ανάλογων υλικών να πληρώνουν εξ ιδίων.

Το 2012 με την ενοποίηση του κλάδου υγείας των μεγαλύτερων ασφαλιστικών ταμείων υπό τη μορφή του ΕΟΠΥΥ, συντάχθηκε ο Ενιαίος Κανονισμός Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ/ΦΕΚ 3054/τ.Β'/18-11-2012), ο οποίος θεμελιώνει εκ νέου τη συμμετοχή κατά 25%

των ασφαλισμένων στην αγορά θεραπευτικών μέσων και προθέσεων. Από το Νοέμβριο του 2012 μέχρι και σήμερα, με συνέργεια της εγκυκλίου 37/2011 του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ και του ΕΚΠΥ του ΕΟΠΥΥ, διατηρείται η απαράδεκτη συμμετοχή των ασφαλισμένων στην αγορά ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών, παραγνωρίζοντας τις καθημερινές συνέπειες αποκλεισμού και ανισότητας που υφίστανται οι άνθρωποι με αναπηρία όταν αδυνατούν να ανταπεξέλθουν οικονομικά σε μια τέτοια συμμετοχή.

Το 2011 κατά της αλλαγής του πλαισίου χορήγησης των παραπάνω υποστηρικτικών ειδών, κινητοποιήθηκε ένα ευρύ φάσμα κινήσεων και κινημάτων που μετέχουν στον αγώνα για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των ανθρώπων με αναπηρία. Ο αγώνας τους κορυφώθηκε με την κατάληψη από μέλη της "Κίνησης Χειραφέτησης ΑμεΑ - Μηδενική Ανοχή" στις 6/6/2011, του κτιρίου της κεντρικής Διοίκησης του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ με βασικό και αδιαπραγμάτευτο αίτημα την απόσυρση της σχετικής εγκυκλίου, η οποία σύμφωνα με τους/τις ίδιους/ες, "σφαγιάζει οριζόντια ακόμα κι αυτό το δικαίωμα στην επιβίωση δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων με κινητική αναπηρία".

Μετά την έντονη κριτική που δέχθηκε η εγκύκλιος 37/2011 τόσο από κινηματικές δράσεις όσο και μέσω της άσκησης κοινοβουλευτικού ελέγχου από κόμματα (ερωτήσεις ΣΥΡΙΖΑ 17654/7-6-2011, 18758/4-7-2011), ο Διοικητής του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπεχώρησε και δεσμεύτηκε να τεθεί σε διαβούλευση από μηδενική βάση το πλαίσιο αγοράς ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών και με συμμετοχή εκπροσώπου της "Κίνησης Χειραφέτησης ΑμεΑ". Η διαβούλευση για την κατάργηση της εγκυκλίου μέχρι και σήμερα δεν πραγματοποιήθηκε.

Επειδή τέσσερα χρόνια μετά τις ρυθμίσεις του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αρχικά και στη συνέχεια του ΕΟΠΥΥ αποκλείεται καθημερινά ευρύ φάσμα αναπήρων από τη δωρεάν προμήθεια ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών (πχ κινητικά ανάπηροι/ες) που αδυνατούν να συμμετέχουν στην αγορά τους,

Επειδή η εγκύκλιος 37/2011 υπεγράφη από το ΔΣ του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ χωρίς διαβούλευση και συμμετοχή των ανθρώπων με αναπηρία, παραβιάζοντας την απόφαση του Ο.Η.Ε και το σχέδιο δράσης του Συμβουλίου της Ευρώπης περί πλήρους συμμετοχής στον πολιτικό και δημόσιο βίο των Ατόμων με Αναπηρία,

Επειδή η συμμετοχή κατά 25% και η εξαίρεση χορήγησης βιονικών-ηλεκτρονικών γονάτων σημαίνει αποκλεισμό για όποιον αδυνατεί να ανταπεξέλθει σε αυτή την οικονομική υποχρέωση και παραβιάζει τα άρθρα 19 εδάφιο β' (Δικαίωμα στην ανεξάρτητη διαβίωση) και 20 ("Δικαίωμα στην Ατομική Κινητικότητα") του Ν.4074/2012 "Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία και Προαιρετικό Πρωτόκολλο",

Επειδή τα θεραπευτικά μέσα και οι προθέσεις είναι κοινωνικά αγαθά και όχι εμπορεύματα για τους ανθρώπους με κινητική αναπηρία και η πρόσβαση σε αυτά οφείλει να είναι απρόσκοπτη και χωρίς οικονομική επιβάρυνση,

Επειδή η πολιτική έννοια της "συμμετοχής" στην προμήθεια ορθοπεδικών, ορθωτικών ειδών και τεχνητών μελών, όπως θεσπίστηκε τα τελευταία χρόνια, δεν είναι παρά το συστατικό στοιχείο μιας νεοφιλελεύθερης συλλογιστικής,

Επειδή ο ΕΟΠΥΥ ως φορέας που χρηματοδοτείται από τις εισφορές των ασφαλισμένων και από την έμμεση και άμεση φορολογία (κρατικός προϋπολογισμός) είναι υποχρεωμένος να ανταποδίδει ισότιμα και καθολικά παροχές υγείας χωρίς πρόσθετες επιβαρύνσεις, οι οποίες δημιουργούν αποκλεισμό, επισφάλεια και ανισότητες,

Επειδή η διόρθωση πιθανών υπερτιμολογήσεων σε ορθοπεδικά, ορθωτικά είδη και τεχνητά μέλη δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να μετακυλύει τα βάρη στους ασφαλισμένους αλλά πρέπει να συνδέεται με ανίχνευση των μηχανισμών που συντηρούν και κατασκευάζουν πλασματικές κοστολογήσεις / υπερτιμολογήσεις,

Επειδή είναι θέμα πολιτικής βούλησης και αντίληψης να αλλάξει ο τρόπος αποζημίωσης αυτών των ειδών/τεχνητών μελών και να συνεχίσει ο ΕΟΠΥΥ να αποζημιώνει στις ήδη υπάρχουσες χαμηλές τιμές το κόστος των πρόσθετων ειδών, χωρίς όμως καμία επιπρόσθετη επιβάρυνση των ασφαλισμένων.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί

- 1.- Δεδομένου ότι ο κανονισμός του ΕΟΠΥΥ χρειάζεται ριζική επαναδιατύπωση με απάλειψη όλων των συμμετοχών των ασφαλισμένων (φάρμακα, διαγνωστικές, νοσηλεία, προθετικά/ορθωτικά είδη κ.τ.λ.), πότε θα υπογραφεί η νέα Κοινή Υπουργική Απόφαση (Εργασίας και Υγείας), η οποία θα αναδιαμορφώνει όλα τα άρθρα του κανονισμού με όρους καθολικής, ισότιμης πρόσβασης σε μη εμπορευματοποιημένες υπηρεσίες υγείας;
- 2.- Θα αποσυρθεί η εγκύκλιος 37/2011 και θα συσταθεί ομάδα εργασίας με τη συμμετοχή αντιπροσωπευτικών οργανώσεων των ανθρώπων με αναπηρία ώστε να αναθεωρηθεί ριζικά το περιεχόμενό της;
- 3.- Πως θα προστατευθούν οι ασφαλισμένοι από τις σκόπιμες υπερτιμολογήσεις των υλικών και ποιοι ευθύνονται για τις υπερτιμολογήσεις αυτών των ειδών;
- 4.- Σε ποιες ενέργειες θα προβεί για να καταργηθεί το υψηλό ποσοστό του ΦΠΑ στα ορθοπεδικά ή ορθωτικά είδη και τεχνητά βοηθήματα, δεδομένου ότι είναι είδη πρώτης ανάγκης και όχι πολυτελείας;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Ζαχαριάς Κώστας

Αμμανατίδου Λίτσα

Βαρδάκης Σωκράτης

Γαϊτάνη Ιωάννα

Γρηγόρης Σταύρος

Δέδες Γιάννης

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν

Ζερδελής Γιάννης

Καρασαρλίδου Φρόσω

Κατριβάνου Βασιλική

Κυριακάκης Βασίλης

Μανιός Νίκος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μιχαηλίδης Ανδρέας

Μιχελोगιαννάκης Ιωάννης

Μουσταφά Μουσταφά

Παπαδόπουλος Σάκης

Παραστατίδης Θεόδωρος

Πολάκης Πάυλος

Ρίζος Δημήτρης

Σιμορέλης Χρήστος

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Χαραλαμπίδου Δέσποινα